

Kelle asi on isamaaline kasvatatus

24. veebruaril avati Valgas Piik tn 16 pidulikult Sihtasutuse Isamaalise Kasvatuse Püsiüksus (edaspidi IKP) uus näitusruum. Tegemist oli endise piirivalve staabihoonega, mille Valga Linnavalitsus andis sihtasutuse valdusse. Olgu meeldetuletuseks öeldud, et kõnealune sihtasutus tekkis kunagise Valga Piirivalve Piirkonna rüppe ja rahvasuu nimetas teda Piirivalve Muuseumiks. Asja hing ja visa arendaja mjr Meelis Kivi suutis muuseumi päästa Valga Piirivalve Piirkonna saatusest moodustades Sihtasutuse IKP (lähemalt Oma Maa nr 110). Uut asutust külastati, kiideti ja lubati toetada. Valga Linnavalitsuse ettepaneku kohaselt oleks Siseministeeriumil tulnud maksta 400 000, Kaitseministeeriumil 400 000 ja Valga linnal 200 000 krooni katmaks 2009. aasta käituskulusid. Siseministeerium ja Valga linn oma summa eraldasid, Kaitseministeeriumil polnud rohkem võimalik kui 100 000.

• Kaitseliidu ülem kol-Itn Raivo Lumiste ja mjr Meelis Kivi püsiüksuse avamisel

Seega jäi muretekitajaks 300 000 krooni. Kuidas elada üle alanud aasta? Kohtumisel Valga linn esindajatega 6. märtsil ütles kaitseminister Aaviksoo, et kaitseministeerium saab IKP-d toetada projektipõhiselt,

isamaalise kasvatuse toetamine on aga osa Haridusministeeriumi põhitegevusest. Niisiis, Haridusministeerium ja isamaaline kasvatatus! Aastaid tagasi, mil Mailis Reps oli haridusminister, püüdsin kotkajuhina ühel ümarlaval selgitada, et Eesti noorteorganisatsioonidest väärivad Noored Kotkad ja Kodutütred (NK KT) oma isamaalise programmi ja tegevuse tõttu Haridusministeeriumi tähelepanu ning toetust. Proua Reps polnud niisugusest organisatsioonist kuulnudki. Ta vist lubas toetada järele uurida, mis see niisugune on. Uurimise tulemustest ei ole midagi teada, aga Haridusministeeriumi suhtumine jäi NK KT-sse jääkülmaks: ei ole plaanis, ei ole eelarves. Haridusministeerium oleks NK KT arengut saanud mõjutada

koolide kaudu, kuid seda ei tehtud ega ole tehtud tänini. Meil on vabariik, põhiseaduse järgi rahvusriik, aga riigi korraldavat kätt pole tunda. Suur osa noortetööst kannab ajaviitelist iseloomu. Noored tunnevad end maailmako-danikena, isikliku karjääri ja hüvede küttijaina, mitte eestlastena. Eestlus ei võta kelteki midagi ära, lisab ainult eneseväärikust ja rahvuse jätkusuutlikkust. Nii NK KT kui IKP püüavad kasvatada Eesti Vabariigile väärikaid kodanikke. Kas niisugune eesmärk saab olla kellegi eralõbu või on see kõigi riigi asutuste asi? Mjr Meelis Kivi loodud püsiüksusele on külastanud kümned tuhandet koolinoort ja külalised, kes on siit kaasa saanud pildi eestlaste kaitsetahte teostusest ja vabadusihast viimase saja aasta jooksul. Kas Eestis pole siis riiki, kes seda märkaks?

Priit Silla

Noorkotkad oskusuõistlustel

Noorkotkad võistlesid 27. ja 28. märtsil Mulgemaal Sürgarveres, et mõõta oma oskusi. Peamiselt keskenduti kümnenele kohustuslikule erialale, st päästja, meedik, kodumaatundja, looduskaitsja ja paljude teiste erialade katse-õuetele. Lisaks oli oodata üllatusülesandeid valikuliste erialade hulgas. Tublimaid võistkondi autustati ning katsete sooritamisel häid teadmisi ja oskusi näidanud noorkotkad said erialamärgi ja tunnustuse. Noorkotkastel on 79 eriala, neist kümme kohustuslikku, 50 valikulist ja 19 noorhau-

gaste eriala. Iga eriala õpimise järel tuleb sooritada erikatse. Kes selle edukalt läbib, saab õiguse kanda vastavat märki. Noorte Kotkaste oskusuõistlust korraldatakse taastatud Eesti Vabariigis teist aastat ja see on osutunud huvitavaks. Sel aastal võistlesid kõik Noorte Kotkaste malevad. Võistluse valmistas ette Noorte Kotkaste esinduskoostöös Kaitseliidu Sakala malevaga.

Toimetus

Alalisusest ja alatusest

Mikk Sarve ettekanne Jüri Kuke XIII mälestuskonverentsil Tartus 28. märtsil

Rahvaluule ja -muusika austaja, koolitaja, konverentside ja ettekannete korraldaja, õuesõppe eestvedaja Mikk Sarv kinnitas konverentsil osalejate usku oma maasse. Ta tegi seda lauldes, rääkides lihtsate sõnadega ilma -ismide ja teoreetiliste targutusteta, otse hinge minevalt. Ta värskendas kuulajate vaimu, tuues tänapäevase kultuuritaiga alt esile rahva-ala olemise A ja B. Ta veenis eesti sõna jõus ja sügavuses pikka juttu veeretamata.

Mikk Sarv
Tartu Ülikooli aulas
27. märtsil 2009

Jää vabaks, Eesti meri!

Meil merevood on vabad Ja võimsalt mühavad. Ja kodupinna metsad

Meil vastu kajavad. Jää vabaks, Eesti meri, Jää vabaks, Eesti pind! Siis tuisu ega tormi Ei karda Eesti rind. Jää vabaks jne. Me vabal lainte voodel Võib päike särada Ja musta mulla põuest Võib vill võrsuda. Jää vabaks jne. Meil kalur merel noota Võib vabalt vedada. Ja rõõmulaulust põllul Mets vastu kajada. Me vabal lainte voodel võib päike särada. Ja musta mulla põuest võib vill võrsuda.

Oma olemine algab oma ala olemasolust. See on ala, kus tunnend end omakeelseks. Küllap on igaühel selline ala kas tegelikult või mälestustes olemas. Selleks võivad olla puu, mets, rand, mägi, allikasil, eluala, kaasamõtled, põhimõtted...

Polegi tähtis, mis seal täpselt on, tähtis on, et selline ala on inimesel olemas. Tähtis on oma alale tagasi minna, et jagada sellega rõõmu ja muret. Sinna saab tagasi minna mõttes ja päriselt. Parem on minna päriselt ja olla seal, veeta mõni tund või

päev ja jälgida oma mõtteid. Need mõtted kõnetavad ja õpetavad, kuidas olla on hea ja õige. Saami rahval on kombeks võõrasse paika jõudes see omaseks osta. Selleks kulub vähe: vaskne münt maa ja hõbedane münt vee ostmiseks. Münti maha või vette visates tuleb ala teretada ja paluda, et ta vaimud su omaks võtaks.

Nii võib endale omaseks osta kogu mandri või ookeanigi. Oma rikkusest eraldati kahi – väike münt, mille teed endine omanik enam ei kontrolli, mille ära andmine annab ostjale ühtsuse võõra olemisega. Kahi aitab kahju vastu. Kui kahi jääb andmata, kaob samasuur või palju suuremgi osa varast võõrri olemisega tekkiva kahju tõttu. Inimene, kes ei raatsi kahjata, jääb alatuks. Alatu inimene ei tunne sooja tuge oma alast. See tugi sünnib kahjamisest, nii mündist kui ka lihtsalt mõttest, laulust, tantsust, koristamisest, puu või taime istutamisest. Kahjaks on oma elu andmine kodumaa eest, mis annab hingejõu kogu rahvale.

Kahjamine annab alalisuse, kahjamata jätmise alatuse.

Enamik inimesi hoolib oma kodupaigast ning teistest paikadest, mis neid toetavad. Teadlik hoolimine oma olemist toetavatest paikadest vähendab alatust ja suurendab alalisust. Hukunud vabadusvõitlejad kinkisid oma rahvale alalisuse. Jüri Kukk ei saanud enam olla hoolimata oma kodumaast. Nii algas tema teekond alalisusesse, välja alatusest ja hirmust.

Meie asumisala algne nimi on Maamaa. Ka see viitab sellele, kui oluline on meie jaoks olnud läbi aastatuhandete oma ala, oma Maa. Maarahva killuke Lätimaal Ludza kandis on meie poole tulemist kirjeldanud: tuleme läbi Lätimaa ja jõuame välja Maamaale. Maamaa nimi näitab ala ja alalisuse tähtsust meie jaoks.

Maa kasvab välja sulaveest igal kevadel. Kevad on akna taga õues igal aastal Jüri Kuke surmapäeval 27. märtsil, Hukunud Vabadusvõitlejate päeval. Siis kasvab sulaveest taas välja maa.

See, kes oma ala ja maad meeles peab, ei ole eales alatu.

Reet Needo

KL Põlva maleva Mooste RT ja NK rühma juht sai 15. märtsil 55. aastapäevaks.

Palju õnne!

OH SEDA TULISTAMIST

Hiljutise emakeelepäeva järel oli kõrv erk kuulma ja silm märkama mõnesugust sõnatulevärki. Põõripäeval jutustas roosa särgiga hästi kammitud telemees ETVst, kuidas Saksamaal tulistati õhupüssist noori emasid. Mõne lause järel kinnitas veel üle, et mees avas tule õhupüssist. Ei ole teada, kas sama mees tulistaks ka vibupüssist ja kiviheitemasinast ja kas ta laseks või tulistaks kadaga. See mees võiks tulla

küsima mõnelt noorkotkalt või naiskodukaitsjalt, mis riistadega tuld antakse. Järgmisel päeval hoiatas keegi daam raadiost, et autouhid, vaadake ette, teel ladustatakse puid veokitele. Mõni minut hiljem teatas tema ametikaaslane, /et teil läheb hästi/ kui te meisterdate valmis eesti käsitööd. Need daamid on vist sündinud kohvikus ja valmis seal ka oma viimase tunnikese kulutama.

Hannes Reinomägi 60

Virumaa mees Hannes Reinomägi on sündinud Rakveres 30. märtsil 1949. Tema edasine elu on enamasti kulgenud Tapal, mis on Rakverest 30 km Tallinna poole. Tapal lõpetas ta keskkooli, kus sai alguse laskeharrastus, mida kroonis I spordijärk. Kaitseliitu astus Hannes Reinomägi 1994. aastal, kus juba järgmisest aastast tegutses Tapa malevkonna sisekaitserühma pealikuna. Aastate jooksul on ta tõhusalt kaasa aidanud Viru maleva laskespori arengule, olles kõrgema kategooriaga spordikohtunik. Hannes Reinomägi kuulub Viru maleva juhatusse ja on ka maleva propagandapealik. Viimased aastad töötab ta maleva noortestruktori, kuuludes seega üle-eestilise üksmeelse Noorte Kotkaste perre. Meie Hannes, tervitatakse teda kui head kaaslast, kes teeb täpselt ja korralikult kõik, mis ette võtab, hoolib teistest ja on mõnus teadmishimuline mees.

Palju õnne sulle, teatavasti 60selt alles mehetead algavad!

Noorte Kotkaste ja Kodutütared nimel Oma Maa toimetus

OMA MAA

Tellimisnumber 00911

Toimetus	KL Sakala Malev Peetrimõisa 71024 Viljandimaa
Väljaandja	Kaitseliidu Sakala Malev pealik kol-Itn Anto Kergand tel. 435 5575, faks 435 5579, e-mail: oma.maa@mail.ee
Toimetajad	Priit Silla 528 4734, e-mail: priit.silla@mail.ee Kerstin Käärik 522 1866, e-mail: kerstin.kaarik@mail.ee